

Sygn. akt I ACa 844/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 kwietnia 2014 roku

Sąd Apelacyjny w Lublinie, I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Ewa Popek (spr.)
Sędzia:	SA Zbigniew Grzywaczewski
Sędzia:	SA Jolanta Terlecka
Protokolant	Sekretarz sądowy Magdalena Szymaniak

po rozpoznaniu w dniu 9 kwietnia 2014 roku w Lublinie na rozprawie

sprawy z powództwa (...)

(...) z siedzibą

w W.

przeciwko D. W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach z dnia 11 września 2013 roku, sygnatura akt I C 54/13

I. oddala apelację;

II. zasądza od pozwanego D. W. na rzecz powoda (...) z siedzibą w W. kwotę 2.700 zł (dwa tysiące siedemset złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn.akt I ACa 844/13

UZASADNIENIE

Powód (...) z siedzibą w W. wniósł w dniu 31 sierpnia 2012 roku do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w którym domagał się zasądzenia od pozwanego D. W. kwoty 187.072,01 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenia na kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 5 października 2012 roku wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, zarejestrowany pod sygnaturą akt (...), w którym nakazał pozwanemu D. W. zapłatę na rzecz powoda kwot zgodnie z żądaniem pozwu.

Sprzeciw od powyższego nakazu skutecznie wniósł pozwany, wskutek czego postanowieniem z dnia 21 listopada 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w L. przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Siedlcach, jako sądowi właściwości ogólnej pozwanego.

Wyrokiem z dnia 11 września 2013 roku Sąd Okręgowy w Siedlcach zasądził od pozwanego D. W. na rzecz powoda (...) z siedzibą w W. kwotę 182.001,68 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty (pkt I), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.939 zł tytułem kosztów procesu (pkt III).

W uzasadnieniu wyroku Sąd Okręgowy wskazał na następujące ustalenia i motywy rozstrzygnięcia.

Pomiędzy pozwanym D. W. a (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W., w dniu 14 lipca 2010 roku, doszło do zawarcia umowy nr (...) o kredyt gotówkowy P.. W ramach tej umowy, wskazany bank udzielił pozwanemu kredytowi gotówkowego w kwocie 170.000 zł na okres 7 lat (84 miesięczne raty). Harmonogram spłat kredytu stanowił załącznik do umowy kredytowej. Umowa kredytu została wypowiedziana przez bank na skutek niewywiązywania się przez pozwanego z obowiązku spłat. W dniu 27 marca 2012 roku bank wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), w którym wskazał, że przysługuje mu względem D. W., wymagalna wierzytelność, na którą składają się: 1) należność główna w wysokości 156.030,51 zł, 2) odsetki naliczone do dnia 26 marca 2012 roku w wysokości 17.525,11 zł, 3) koszty w wysokości 50 zł. Postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2012 roku, wydanym przez Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim w sprawie (...), bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 27 marca 2013 roku wystawionemu przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną z siedzibą w W. nadana została klauzula wykonalności.

W dniu 29 maja 2012 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. (cedent) zawarła z (...) z siedzibą w W. (cesjonariusz, powód w niniejszej sprawie) umowę sprzedaży wierzytelności, w ramach której przeniosła na powoda wierzytelność wynikającą z umowy nr (...) o kredyt gotówkowy P. z dnia 14 lipca 2010 roku.

Dokonując oceny ustalonych okoliczności faktycznych Sąd Okręgowy podniósł, że fakt zawarcia przez powoda umowy kredytu gotówkowego nr (...) z dnia 14 lipca 2010 roku nie był przez pozwanego kwestionowany. Niewątpliwa jest zatem okoliczność istnienia po stronie Banku (...) Spółki Akcyjnej w W. wierzytelności wobec pozwanego wynikającej z umowy kredytu. Stosownie

do treści art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. W myśl zaś art. 510 § 1 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca

do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. Powód w sposób właściwy udokumentował przejście na niego uprawnień z umowy kredytu nr (...) zawartej pomiędzy (...) Bankiem (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. a D. W. jako kredytobiorcą. Do pozwu powód dołączył poświadczoną stosownie do art. 129 § 2 k.p.c. kopię umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 29 maja 2012 roku. Poświadczenie przez profesjonalnego pełnomocnika kopii umowy ma moc dokumentu urzędowego, zatem nie budzi wątpliwości zbieżność treści załączonej do pozwu kopii dokumentu z jego oryginałem. Treść umowy sprzedaży wierzytelności wskazuje bezpośrednio na przeniesienie przez (...) Bank (...) Spółkę Akcyjną w W. wierzytelności wymienionych w załączniku do tej umowy na rzecz powoda. Wskazuje na to bezpośrednio § 3 ust. 1 umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 29 maja 2012 roku. Z dołączonego

do umowy wyciągu z załącznika do umowy, poświadczonego za zgodność stosownie do art. 129 § 2 k.p.c., wynika, że przedmiotem przelewu, była między innymi wierzytelność przysługująca (...) Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W. względem D. W. wynikająca z umowy

nr (...) o kredyt gotówkowy P. z dnia

14 lipca 2010 roku. Potwierdzają to dane wskazane w poszczególnych rubrykach załącznika. Sąd miał co prawda początkowo problemy z odczytaniem treści dołączonej do pozwu kopii umowy sprzedaży wierzytelności oraz kopii załącznika

ze względu na rozmiar czcionki w nich zastosowanej oraz wydruk w pomniejszeniu, jednak przy dokładniejszej analizie dokumenty te okazały się być w pełni czytelne w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia sprawy. Cesji nie sposób przy tym uznać za sprzeczną z ustawą bądź właściwością zobowiązania. Strony nie zawarły również w treści umowy zastrzeżenia zakazującego pierwotnemu wierzycielowi zbycia wierzytelności.

Przedmiotem badania Sądu była również skuteczność umowy przelewu wierzytelności z perspektywy umocowania przedstawicieli obydwu stron umowy cesji. Pozwany kwestionował bowiem okoliczność dokonania przelewu wierzytelności w ogólności. Zdaniem Sądu wystarczającym dla uznania, że reprezentujące strony umowy cesji osoby dysponowały stosownym umocowaniem jest treść poświadczenia notarialnego umowy, z którego wynika,

że podpisy pod umową sprzedaży wierzytelności złożyły osoby dysponujące stosownymi, wskazanymi w akcie pełnomocnictwami, bądź których umocowanie wynika z wpisów w odpowiednim rejestrze. Stąd też skuteczność przelewu wierzytelności nie powinna budzić wątpliwości. Jak wynika z treści art. 2 § 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku Prawo o notariacie (t.j. Dz. U. z 2008 r, Nr 189, poz. 1158 ze zm.), czynności notarialne, dokonane przez notariusza zgodnie

z prawem, mają charakter dokumentu urzędowego, tj. stanowią dowód tego co zostało w nich urzędowo stwierdzone.

Nietrafione są zdaniem Sądu uwagi pozwanego co do okoliczności, że powód nie wskazał sposobu wyliczenia kwoty roszczenia głównego. Powód wyraźnie

w uzasadnieniu pozwu powoływał się na wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, w którym wskazane są poszczególne kwoty składające się

na jego wierzytelność. Ich suma jest równa kwocie roszczenia głównego pozwu.

Na podstawie art. 6 k.c. po stronie powoda leżało udowodnienie w postępowaniu kwestii istnienia wierzytelności oraz jej wymagalności. Zdaniem Sądu powód wywiązał się z powyższego obowiązku składając nie tylko kopię niekwestionowanej przez pozwanego umowy kredytu bankowego, ale także kopie adresowanych do pozwanego wezwań do zapłaty i wypowiedzenia umowy kredytu. Najistotniejszym w tej kwestii dowodem jest jednak postanowienie Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 27 kwietnia 2012 roku, wydane w sprawie (...), w którym Sąd ten nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 27 marca 2012 roku wystawionemu przez (...)

i (...)w W. przeciwko dłużnikowi D. W.. Postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu korzysta z mocy dokumentu urzędowego (art. 244 k.p.c.), z którym wiąże się domniemanie autentyczności i prawdziwości tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone, a zatem wykonalność bankowego tytułu egzekucyjnego odnośnie wskazanego w nim zobowiązania (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia

7 października 2010 roku, IV CSK 187/10, LEX nr 667507). Tym samym Sąd Rejonowy w Mińsku Mazowieckim potwierdził wysokość i wymagalność wierzytelności pierwotnego wierzyciela. Za niewątpliwie należy uznać zatem istnienie po stronie pierwotnego wierzyciela wymagalnej wierzytelności

w wysokości i z tytułów wskazanych w bankowym tytule egzekucyjnym. Stąd też zasadnym jest zasądzenie od pozwanego kwot wskazanych w bankowym tytule egzekucyjnym, a mianowicie należności głównej w wysokości 156.030,51 zł, odsetek naliczonych do dnia 26 marca 2012 roku w wysokości 17.525,11 zł oraz kosztów w wysokości 50 zł. Z bankowego tytułu egzekucyjnego wynika także wprost opóźnienie dłużnika w spełnianiu świadczenia. Uprawnia to wierzycieli, zarówno pierwotnego, jak i jego następcę, w myśl art. 481 § 1 k.c., do naliczania dalszych odsetek od należności głównej za okres opóźnienia. W myśl art. 509 § 2 k.c. wraz

z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa,

w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. Powód nie wykazał jednak wysokości stopy procentowej dla obliczenia dalszych odsetek od wskazanej w bankowym tytule egzekucyjnym kwoty należności głównej w wysokości 156.030,51 zł. W tytule widnieje jedynie wskazanie, że aktualną na dzień wystawienia tytułu umowną stawką zmiennego oprocentowania, według której mają być liczone dalsze odsetki od daty 27 marca 2012 roku, jest 24% (k.51). Powód w szczególności nie wykazał, czy i w jaki sposób zmieniała się stawka oprocentowania, jak też brak jest informacji co do sposobu jej ustalenia. Sposób wyliczenia nie wynika również jednoznacznie z treści umowy kredytowej. Umowa powołuje się jedynie

na obowiązującą w (...) stopę dla kredytów przeterminowanych i kredytów postawionych po upływie terminu wypowiedzenia w stan natychmiastowej wykonalności w wysokości 20% na dzień zawarcia umowy. Stawka ta mogła zatem ulec zmianie, np. obniżeniu, tuż po wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego. Nie sposób zatem w sposób pewny ustalić wysokości oprocentowania dalszych odsetek. Stąd też wysokość oprocentowania odsetek należy potraktować jako nieoznaczoną, w związku z czym zastosowanie do ich obliczenia od dnia 27 marca 2012 roku (wystawienie BTE k.51) do dnia przelewu wierzytelności (29 maja 2012 roku k.28) znajduje stawka ustawowa - 13% (art. 481 § 2 zd. 1 k.c.). Skapitalizowana ich wysokość w tym okresie (64 dni) wynosi, według obliczeń Sądu, kwotę 3.556,64 zł ($156.030,51 \times 13\% / 365 \times 64$ dni). Kwota odsetek za ten okres, jak wynika z wyciągu z księgi rachunkowej funduszu sekurytyzacyjnego, który według treści pozwu stanowił podstawę wyliczenia wysokości żądania wyrażonego w pozwie, uwzględniona została przez powoda pod pozycją „odsetki umowne naliczone przez pierwotnego wierzyciela” i określona na kwotę 24.069,84 zł.

Na kwotę z tej pozycji, jak należy wywodzić z okoliczności sprawy, składać się powinny wyliczone przez pierwotnego wierzyciela skapitalizowane odsetki do dnia 27 marca 2012 roku (pkt. 2 BTE), czyli do dnia wystawienia BTE oraz dalsze odsetki do chwili zbycia wierzytelności, tj. do 29 maja 2013 roku. Stosownie

do poczynionych wyżej uwag, kwota ta ulegnie obniżeniu do 21.081,75 zł,

co stanowi sumę wskazanej w BTE kwoty 17.525,11 zł tytułem odsetek (którą Sąd jest związany ze względu na potwierdzenie jej dokumentem urzędowym) i kwoty 3.556,64 zł, wyliczonej według stopy 13% (ze względu na nieudokumentowanie przez powoda zmian oprocentowania dla należności przeterminowanych). Wysokość dalszych odsetek, liczonych przez nabywcę wierzytelności od dnia 30 maja

2013 roku, tj. od daty zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności, wynika z treści przedsądowego wezwania do zapłaty z kart 53-54 i wynosi 13%. Jest więc tożsama

z wysokością przyjętą przez Sąd w przypadku okresu od dnia 27 marca 2012 roku (data wystawienia BTE) do dnia 29 maja 2012 roku (data zawarcia umowy sprzedaży wierzytelności). Wysokość odsetek ustawowych nie wymaga przy tym udowodnienia z racji okoliczności, że wynika ona z obowiązujących rozporządzeń Rady Ministrów (aktualnie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 grudnia

2008 roku w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych - Dz. U. z 2008 r., nr 220, poz. 1434). Wskazana w wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego i uwzględniona w żądaniu pozwu w postaci skapitalizowanej ich wysokość od daty 30 maja 2012 roku do dnia 23 sierpnia 2012 roku (86 dni) praktycznie pokrywa się z wyliczeniami Sądu. Wysokość odsetek ustawowych za ten okres według obliczeń Sądu wynosi 4.779,23 zł ($156.030,51 \times 13\% / 365 \times 86$ dni). Powód dla ustalenia kwoty głównej żądania pozwu, jak wynika z wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z karty 27, na którym się opierał, uwzględnił jednak kwotę 4.723,66 zł, odpowiadającą okresowi opóźnienia wynoszącemu 85 dni. Sąd przyjął zatem, z racji wynikającego z art. 321 § 1 k.p.c. zakazu orzekania ponad żądanie, kwotę 4.723,66 zł do ustalenia wysokości zasądzzonego żądania głównego.

Sąd Okręgowy odmówił natomiast przyznania w niniejszym postępowaniu waloru dowodowego dokumentom w postaci znajdujących się w aktach sprawy wyciągów z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego oraz z ksiąg bankowych (k. 27, 34). Wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego z karty 27 akt sprawy Sąd wziął pod uwagę wyłącznie w zakresie koniecznym do ustalenia kwot wchodzących w skład roszczenia pozwu, gdyż jak wynikało z uzasadnienia pozwu, to na wymienionym wyciągu powód oparł wyliczenie żądanej należności głównej.

W aktualnym stanie prawnym dokumenty te stanowią w postępowaniu cywilnym jedynie dokumenty o charakterze prywatnym, będące jedynie dowodem złożenia przez ich autora oświadczenia o określonej treści. W dniu 20 lipca 2013 roku weszła w życie ustawa z dnia 19 kwietnia 2013 roku o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 777), mocą której, dokumenty w postaci wyciągów z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego oraz z ksiąg bankowych pozbawione zostały w postępowaniu cywilnym mocy prawnej dokumentów urzędowych (art. 1 i 2 powołanej ustawy zmieniającej). Przepisy te mają charakter proceduralny i brak co do nich przepisów przejściowych. Sąd natomiast na podstawie art. 316 § 1 k.p.c. po zamknięciu rozprawy wydaje wyrok biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy. Przepis ten znajduje odniesienie nie tylko do okoliczności faktycznych, ale także do stanu prawnego. Na dzień zamknięcia rozprawy wymienione wyciągi z ksiąg rachunkowych nie mogły zatem zostać potraktowane jako mające moc prawną dokumentów urzędowych, zatem nie stanowiły one podstawy do poczynienia przez Sąd ustaleń w sprawie. Ustalenia zostały poczynione przez Sąd w

szczególności na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego z karty 52 i bankowego tytułu egzekucyjnego z karty 51. Tym samym Sąd uznał

za nieudowodnione żądanie pozwu w zakresie wskazanych w wyciągu z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego kwot: 1) 2.248,00 zł tytułem kosztów naliczonych przez wierzyciela pierwotnego - w zakresie różnicy pomiędzy tą kwotą a kwotą 50 zł wynikającą z bankowego tytułu wykonawczego i postanowienia Sądu Rejonowego

w Mińsku Mazowieckim z kart 51-52 (2.248,00 zł - (50 zł + 115,76 zł) = 2.082,24 zł); 2) 24.069,84 zł tytułem odsetek naliczonych przez pierwotnego wierzyciela

- w zakresie różnicy pomiędzy tą kwotą a kwotą 21.081,75 zł ustaloną przez Sąd

na podstawie tytułu wykonawczego z kart 51-52 (17.525,11 zł tytułem wyliczonych skapitalizowanych odsetek do dnia wystawienia BTE i 3.556,64 zł dalszych odsetek liczonych do dnia 27 marca 2012 roku według stopy 13% do dnia 29

maja 2012 roku), tj. w zakresie kwoty 2.988,09 zł.

Sąd Okręgowy odniósł się również do zarzutów pozwanego dotyczących obowiązku zwrotu powodowi pisma procesowego z dnia 19 lutego 2013 roku

wraz z załącznikami z uwagi na brak dokumentu potwierdzającego doręczenie

go profesjonalnemu pełnomocnikowi strony przeciwnej. Żądanie to podlegało oddaleniu, ponieważ pismo to zostało złożone na etapie uzupełniania braków formalnych pozwu, co uzasadniała obowiązująca wówczas treść przepisu

art. 505³⁷ § 1 zd. 1 k.p.c., który stanowił, że po przekazaniu sprawy w przypadkach wskazanych w art. 505³³, 505³⁴ oraz 505³⁶ k.p.c. przewodniczący wzywa powoda do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełnienia pozwu w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana - w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania. Na wcześniejszym etapie postępowania powód był jedynie zobowiązany do wskazania dowodów

na poparcie swoich twierdzeń, bez ich dołączania (art. 505 § 1 k.p.c.). Na etapie elektronicznego postępowania upominawczego wystarczyło powodowi powołanie się na dowody, które uznawał on za wystarczające dla wydania korzystnego dla niego orzeczenia. Wobec przekazania sprawy do Sądu według właściwości ogólnej powód miał obowiązek złożyć w uzupełnieniu braków formalnych nowy, pisemny pozew wraz z załącznikami, pod rygorem

umorzenia postępowania. Pozew ten nie może być jednak potraktowany jako pismo procesowe złożone w toku postępowania w myśl art. 132 § 1 k.p.c., a zatem podlegające doręczeniu bezpośrednio pełnomocnikowi pozwanego. Było ono bowiem de facto pismem inicjującym postępowanie przed Sądem Okręgowym w Siedlcach, składanym

na etapie gromadzenia materiału, a zatem nie podlegało rygorom powołanego przepisu. Pozew został więc doręczony pozwanemu za pośrednictwem Sądu. Ponadto nie ma znaczenia okoliczność, że powód do pozwu złożonego jako uzupełnienie braków, dołączył większą liczbę załączników, niż wskazano wprost

w treści pozwu. Dokumenty te były złożone na etapie wstępnym postępowania, zatem nie mogły spowodować opóźnienia w rozpoznaniu sprawy. Poza tym konieczność ich złożenia można również wywodzić z zarzutów podniesionych przez stronę pozwaną w sprzeczności od nakazu zapłaty. Powód mógł bowiem wyjść na etapie postępowania elektronicznego z założenia, że powoła się na dowody, które uzna za wystarczające dla wydania

korzystnego dla niego orzeczenia. Żądanie zwrotu tych pism bądź ich pominięcia przez Sąd, również z tych względów należało uznać za chybione. Oddalenie wniosku o zwrot dalszych pism nastąpiło

ze względów ekonomii procesowej, a mianowicie z racji faktu, że złożone przez stronę powodową dokumenty były jedynie przedrukami bądź powiększeniami złożonych wcześniej w załączeniu do pozwu dokumentów. Wystarczającym było natomiast poczynienie ustaleń na podstawie załączników do pozwu, które okazały się być czytelne.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał za zasadne żądanie powoda

w zakresie zasądzenia kwoty 182.001,68 zł, na którą składają się wynikające

z tytułu wykonawczego (BTE zaopatrzonego w klauzulę wykonalności) kwoty: 156.030,51 zł tytułem zaległości głównej, 17.525,11 zł tytułem skapitalizowanych odsetek wyliczonych przez pierwotnego wierzyciela, 50 zł kosztów

pierwotnego wierzyciela, 115,76 zł kosztów związanych z nadaniem klauzuli wykonalności,

a także kwota 3.556,64 zł tytułem dalszych skapitalizowanych odsetek (w wysokości ustawowej) od kwoty 156.030,51 zł liczonych od dnia 27 marca 2012 roku (data wystawienia BTE) do dnia 29 maja 2012 roku (data zbycia wierzytelności

przez pierwotnego wierzyciela) oraz kwota 4.723,66 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych wyliczonych przez powoda za okres od 30 maja 2012 roku

(od nabycia wierzytelności) do dnia 23 sierpnia 2013 roku (data sporządzenia wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, na podstawie którego ustalono wysokość żądania głównego). W pozostałym zakresie, ze względu na niewykazanie przez powoda wierzytelności, powództwo podlegało oddaleniu. Sąd Okręgowy zasądził odsetki od kwoty 182.001,68 zł od dnia 31 sierpnia

2012 roku, tj. od daty zarejestrowania pozwu w systemie elektronicznym e-Sądu (art. 505³¹ § 5 k.p.c.).

Kosztami postępowania Sąd Okręgowy na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c. obciążył pozwanego w całości. Powód uległ w postępowaniu jedynie w nieznacznej części (2,77% żądania głównego). W skład wymienionych kosztów wchodzi opłata sądowa od pozwu w wysokości 2.339 zł oraz koszty zastępstwa procesowego strony powodowej w wysokości 3.600 zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu).

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany, zaskarżając go w całości oraz zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na kształt orzeczenia, tj. art. 505³⁷ k.p.c., art 126 k.p.c., art 127 k.p.c., art. 187 k.p.c. oraz art 130² § 1 k.p.c. w zw. a art 132 § 1 k.p.c oraz art 232 k.p.c. poprzez zaliczenie w poczet materiału dowodowego bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...)

z dnia 27 marca 2012 roku oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 27 kwietnia 2012 roku, sygn. akt (...) o nadaniu klauzuli wykonalności w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, podczas gdy dokumenty

te nie były powołane w żadnym piśmie procesowym, stanowiąc jedynie załącznik

do pisma z dnia 19 lutego 2013 roku, a pismo to z uwagi nieprawidłowe doręczenie powinno być zwrócone, a w konsekwencji nieumorzenie postępowania z uwagi

na niezuzupełnienie braków formalnych pisma;

2. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na kształt orzeczenia, tj. art. 505³⁷ k.p.c. w zw. z art. 130² § 1 k.p.c. w zw. z art. 132 § 1 k.p.c. poprzez doręczenie na rozprawie w dniu 3 września 2013 roku pełnomocnikowi pozwanego pisma powoda z dnia 11 czerwca 2013 roku, pomimo,

iż pismo to z uwagi na przesłanie go wraz z odpisem bezpośrednio do Sądu winno być zwrócone;

3. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na kształt orzeczenia,

tj. art. 207 § 6 k.p.c. w zw. z art. 126 § 1 k.p.c. poprzez dopuszczenie spóźnionych dowodów powoda tj. bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia

27 marca 2012 roku oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim

z dnia 27 kwietnia 2012 roku, sygn. akt (...) o nadaniu klauzuli wykonalności w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, podczas gdy z winy powoda nie zostały one zgłoszone w treści pozwu, lecz stanowiły jedynie załącznik do wadliwie doręzonego pisma procesowego z dnia 19 lutego 2013 roku;

4. naruszenie prawa procesowego, które miało wpływ na kształt orzeczenia,

tj. art. 187 § 1 k.p.c. w zw. z art. 126 § 1 k.p.c. poprzez błędne i nieuzasadnione przyjęcie, iż doręczenie Sądowi bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...)

z dnia 27 marca 2012 roku oraz postanowienia Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 27 kwietnia 2012 roku, sygn. akt (...), o nadaniu klauzuli wykonalności w/w bankowemu tytułowi egzekucyjnemu stanowiło brak formalny pisma podczas, gdy w/w dokumenty mogą stanowić jedynie dowody uzasadniające żądanie pozwu;

5. naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na kształt orzeczenia tj. art. 244 k.p.c., art. 233 k.p.c. oraz art. 232 k.p.c. w zw. z art. 96 ustawy prawo bankowe poprzez błędne i nieuzasadnione przyjęcie, iż bankowy tytuł

egzekucyjny złożony w niniejszej sprawie stanowi dokument urzędowy podczas, gdy dokument ten może uznany być za dokument urzędowy jedynie

w postępowaniu o nadanie mu klauzuli wykonalności przez Sąd oraz w sprawie egzekucji należności na rzecz banku.

Wskazując na powyższe zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania. Ponadto wniósł o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie w całości i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania odwoławczego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje: apelacja pozwanego nie jest zasadna.

Zarzuty naruszenia przepisów prawa procesowego nie zasługują na uwzględnienie.

Sprawa została wszczęta poprzez wniesienie w dniu 31 sierpnia 2012 roku pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym (zwanym dalej EPU). Elektroniczne postępowanie upominawcze, będące formalnie postępowaniem odrębnym, stanowi odmianę postępowania upominawczego, w którym czynności procesowe stron i czynności sądu są co do zasady prowadzone w formie wyłącznie elektronicznej. W postępowaniu tym stosuje się przepisy o postępowaniu upominawczym z odrębnościami wynikającymi z art. 505²⁹ – 505³⁷ k.p.c. (art. 505²⁸ k.p.c.).

Art. 505³² k.p.c. precyzuje wymogi formalne powództwa wnoszonego drogą elektroniczną. Poza wymogami określonymi w tym przepisie, powództwo zgłoszone drogą elektroniczną powinno spełniać ogólne wymogi formalne pisma procesowego (art. 126 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 126¹ k.p.c.) oraz wymogi tradycyjnego pozwu (art. 187 § 1 k.p.c.). Wymogi formalne pozwu zawarte w tych przepisach modyfikuje nie tylko art. 505³², lecz także przede wszystkim konieczność użycia szczególnej drogi elektronicznej

do wniesienia pism w EPU. W zdaniu drugim art. 505³² k.p.c. ustawodawca wyraził zakaz dołączania jakichkolwiek dowodów do powództwa wniesionego drogą elektroniczną. W tym przypadku mowa jest o dowodach rzeczowych, które mogłyby być załączone do pisma procesowego, np. dowody z dokumentów, rysunków, map, danych na nośniku informatycznym. Istotne jest także to, że ustawodawca w żaden sposób nie sankcjonuje niespełnienia przez powoda wymogu wskazania dowodów,

a tym bardziej ich nieprecyzyjnego opisanie. Jedyną sankcją cywilnoprocesową wydaje się to, że brak precyzji powoda w opisanie dowodów bądź podanie przez niego nieprawdziwych danych narazi go na wniesienie sprzeciwu przez pozwanego (P. Telenga, Komentarz aktualizowany do art. 505³² Kodeksu postępowania cywilnego, stan prawny 2013.12.10, opubl. LEX).

W pozwie wniesionym w EPU powód powołał dowody z dokumentów: umowę o kredyt z dnia 14 lipca 2010 roku wraz z załącznikami, wyciąg z księgi rachunkowej powodowego funduszu, wezwanie do zapłaty (bez sprecyzowania oznaczenia tego dokumentu, ale ze strony 3 pozwu wynika, że chodziło o wezwanie banku do zapłaty), umowę cesji wierzytelności z dnia 29 maja 2012 roku

wraz z załącznikiem, wezwanie przez powoda do zapłaty, książki nadawczej powoda potwierdzającej wysłanie wezwania do zapłaty listem poleconym. Powód zgłosił również wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego księgowego.

Pozwany wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, zaprzeczając wszystkim twierdzeniom pozwu, za wyjątkiem faktu zawarcia umowy o kredyt.

Postanowieniem z dnia 21 listopada 2012 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu od nakazu zapłaty i utratę mocy nakazu zapłaty w całości oraz przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Siedlcach (k.15v).

Zgodnie z art. 505³⁷ § 1 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu z uwagi na treść art. 2 ustawy z dnia 10 maja 2013 roku

o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, Dz.U. 2013, poz. 654)

po przekazaniu sprawy w przypadkach wskazanych w art. 505³³ k.p.c., 505³⁴ k.p.c. oraz 505³⁶ k.p.c. przewodniczący wzywa powoda do usunięcia braków formalnych pozwu oraz uzupełnienia pozwu, w sposób odpowiedni dla postępowania, w którym sprawa będzie rozpoznana - w terminie dwutygodniowym od daty doręczenia wezwania.

W przypadku nieusunięcia braków formalnych pozwu sąd umarza postępowanie.

Jak wskazano w doktrynie uzupełnienie braków formalnych pozwu

na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. (w brzmieniu pierwotnym) może dotyczyć przede wszystkim dowodów na poparcie okoliczności przytoczonych przez powoda

(art. 126 § 1 pkt 3 k.p.c.) oraz dołączenia pełnomocnictwa (art. 126 § 3 k.p.c.), czego nie wymagają przepisy regulujące elektroniczne postępowanie upominawcze. Wezwanie o uzupełnienie tego rodzaju braków następuje pod rygorem umorzenia postępowania, w terminie dwutygodniowym, a zatem dłuższym niż przy wniesieniu pozwu. Rozwiązanie zakładające umorzenie postępowania w przypadku nieusunięcia braków formalnych pozwu podyktowane jest założeniem, że nie byłoby prawidłowe dokonanie zwrotu pozwu w sytuacji, w której toczyło się już elektroniczne postępowanie upominawcze (przynajmniej w zakresie koniecznym dla dokonania oceny istnienia podstaw do wydania nakazu zapłaty) (D. Zawistowski, Komentarz do art.505³⁷ Kodeksu postępowania cywilnego. Stan prawny 2010.01.01, opubl. LEX)

Przewodniczący Wydziału Cywilnego Sądu Okręgowego w Siedlcach

w zarządzeniu z dnia 1 lutego 2013 roku (k.17) wezwał pełnomocnika powoda

do złożenia w terminie 14 dni dowodów wskazanych w liście dowodów w pozwie

- pod rygorem umorzenia postępowania w sprawie (art. 505³⁷ k.p.c.).

W wykonaniu powyższego zobowiązania pełnomocnik powoda złożył pismo procesowe z dnia 19 lutego 2013 roku, które wpłynęło do Sądu Okręgowego

w Siedlcach w dniu 25 lutego 2013 roku, w którym oświadczył, że uzupełnia braki formalne pozwu oraz wskazał, że dołącza do tego pisma dokumenty potwierdzające zasadność roszczenia powoda tj. umowy łączące pozwanego z bankiem, wyciąg

z ksiąg rachunkowych banku na dzień 18 maja 2012 roku i wyciąg z ksiąg rachunkowych powodowego funduszu, wnosząc o dopuszczenie dowodu

z wymienionych dokumentów. W treści pisma pełnomocnik powoda powołał się również na fakt prowadzenia postępowania egzekucyjnego przeciwko pozwanemu na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego, które nie przyniosło rezultatu.

Do wymienionego pisma pełnomocnik powoda dołączył dokumenty wymienione

w pozwie złożonym w EPU jako dowody, a także dodatkowo: pozew złożony w EPU podpisany przez pełnomocnika,

pełnomocnictwo, wyciąg z ksiąg bankowych (k.34), bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 27 marca 2012 roku (k.51)

i postanowienie Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 27 kwietnia

2012 roku, sygn. akt (...) w przedmiocie nadania bankowemu tytułowi egzekucyjnego nr (...) z dnia 27 marca 2012 roku klauzuli wykonalności (k.52).

Jak trafnie zauważył Sąd Okręgowy pismo z dnia 19 lutego 2013 roku złożone w wykonaniu zarządzenia Przewodniczącego Wydziału z dnia 1 lutego 2013 roku należy traktować jako pismo złożone na etapie uzupełniania braków formalnych pozwu. Pismo to nie może być potraktowane jako pismo składne w toku postępowania, a zatem

nie miał do niego zastosowania art. 132 § 1 k.p.c. Nie ma zatem racji apelujący, że pismo z dnia 19 lutego 2013 roku powinno zostać zwrócone z uwagi na jego niedoręczenie w trybie art. 132 § 1 k.p.c.

Przepis art. 505⁽³²⁾ § 1 k.p.c. nie zawiera żadnych sankcji ani systemu prekluzji dla powoływania dowodów w EPU. Po przekazaniu sprawy do rozpoznania sądowi właściwemu dopuszczalne i skuteczne było zatem powołanie przez powoda dowodów niezgłoszonych w pozwie wniesionym drogą elektroniczną. Dodać należy, że w niniejszej sprawie powód powołał dowody niezgłoszone w EPU z uwagi

na treść sprzeciwu od nakazu zapłaty, w którym pozwany zaprzeczył wszystkim twierdzeniom powoda, za wyjątkiem faktu zawarcia umowy o kredyt. Nie można zatem podzielić zarzutów apelującego, że dowody z dokumentów złożone wraz z pismem z dnia 19 lutego 2013 roku tj. bankowy tytułu egzekucyjny, postanowienie Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 27 kwietnia

2012 roku, sygn. akt (...), były spóźnione. Nie zasługiwały także

na uwzględnienie zarzuty apelującego, że wymienione dowody z dokumentów nie zostały zgłoszone przez powoda. W piśmie z dnia 19 lutego 2013 roku pełnomocnik powoda powołał się na dowody w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego

i postanowienia Sądu Rejonowego w Mińsku Mazowieckim z dnia 27 kwietnia

2012 roku, sygn. akt (...), o nadaniu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności oraz złożył wymienione dokumenty. Nie można uznać,

że pełnomocnik powoda nie zgłosił wniosku o dopuszczenie wskazanych dowodów.

Na rozprawie w dniu 16 kwietnia 2013 roku (wyznaczonej po złożeniu pisma z dnia 19 lutego 2013 roku) Sąd Okręgowy zobowiązał pełnomocnika powoda

do wskazania osób uprawnionych do podpisywania wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu, złożenia w formacie A4 umowy sprzedaży wierzytelności oraz załączników do tej umowy, a nadto aktualnego odpisu KRS w formacie A4 i wyciągu z rejestru funduszu (k.67v-68). Wymienione postanowienie podyktowane było tym,

że część dokumentów (wymienionych w postanowieniu) złożonych wraz z pismem

z dnia 19 lutego 2013 roku nie była czytelna, a wypisy z odpowiednich rejestrów miały na celu skontrolowanie, czy w imieniu powoda działały osoby uprawnione

do jego reprezentacji. W wykonaniu zobowiązania pełnomocnik powoda złożył pismo z dnia 24 maja 2013 roku, do którego dołączył umowę sprzedaży wierzytelności (w kserokopii poświadczonej za zgodność przez radcę prawnego), załącznik do tej umowy (również w kserokopii poświadczonej za zgodność przez radcę prawnego, z tym, że kserokopia ta nie była czytelna) oraz odpis KRS (nieczytelny) (k.73-91). Wobec tego na rozprawie w dniu 10 czerwca 2013 roku Sąd Okręgowy ponownie zobowiązał pełnomocnika powoda do złożenia czytelnego załącznika nr 1 do umowy cesji oraz czytelnego odpisu KRS (k.96-96v). W piśmie z dnia 11 czerwca 2013 roku pełnomocnik powoda oświadczył, że przesyła załącznik nr 1 do umowy cesji wierzytelności oraz odpis KRS, dołączając czytelne kserokopie tych dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem (k.97-103). W opisanym stanie zarzut z punktu 2 apelacji dotyczący pisma powoda z dnia 11 czerwca 2013 roku nie mógł zostać uwzględniony. Pismo z dnia 11 czerwca 2013 roku zostało złożone wyłącznie w wyniku wykonania zobowiązania nałożonego przez Sąd Okręgowy. Pismo to nie było pismem procesowym w rozumieniu art. 125 § 1 k.p.c., ponieważ nie obejmowało wniosków i oświadczeń strony powodowej składanych poza rozprawą. Było pismem, które zawierało oświadczenie, że pełnomocnik powoda składa dokumenty żądane przez Sąd. Przepis art. 132 k.p.c. dotyczy zaś doręczenia pism procesowych. Nie doszło zatem do naruszenia przepisów prawa procesowego objętych zarzutem z punktu 2 apelacji z uwagi na niepodjęcie decyzji o zwrocie pisma z dnia 11 czerwca 2013 roku i jego doręczenie pełnomocnikowi pozwanego na rozprawie w dniu 3 września 2013 roku.

Zarzut sformułowany w punkcie 5 apelacji jest nieuzasadniony. Analiza uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, że Sąd Okręgowy nie twierdził, że bankowy tytuł egzekucyjny złożony w niniejszej sprawie stanowi dokument urzędowy. Na stronie 4 uzasadnienia zaskarżonego wyroku Sąd Okręgowy, powołując się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 października

2010 roku, IV CSK 187/10 (LEX nr 667507), wskazał, że postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu korzysta z mocy dokumentu urzędowego (art. 244 k.p.c.), z którym wiąże się domniemanie autentyczności i prawdziwości tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone, a zatem wykonalność bankowego tytułu egzekucyjnego odnośnie wskazanego w nim zobowiązania. W dalszej części uzasadnienia Sąd Okręgowy odniósł się do dokumentów w postaci wyciągów z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego oraz z ksiąg bankowych, podnosząc, że na mocy art. 1 i 2 ustawy z dnia 19 kwietnia 2013 roku o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2013 r., poz. 777, która weszła w życie dnia 20 lipca 2013 roku) dokumenty te pozbawione zostały w postępowaniu cywilnym mocy prawnej dokumentów urzędowych. W żadnej części uzasadnienia Sąd Okręgowy nie wypowiedział się natomiast co do charakteru bankowego tytułu egzekucyjnego i nie przyjmował, że ma on moc dokumentu urzędowego.

Na koniec wskazać należy, że Sąd Apelacyjny podziela w całości ustalenia faktyczne dokonane w sprawie przez Sąd Okręgowy i przyjmuje je za własne. Sąd Apelacyjny podziela także ocenę i analizę dowodów z dokumentów prywatnych i dokumentu urzędowego, dokonaną przed Sąd Okręgowy, która doprowadziła do wniosku, że żądanie powoda było zasadne co do kwoty zasądzonej w punkcie I wyroku. Pozwany w apelacji sformułował jedynie zarzuty dotyczące naruszenia przepisów prawa procesowego, które okazały się nieuzasadnione. W ocenie Sądu Apelacyjnego zaskarżony wyrok jest prawidłowy, a apelacja jako bezzasadna na podstawie art. 385 k.p.c. podlega oddaleniu w całości.

Sąd Apelacyjny orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego w oparciu o art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. Pozwany przegrał sprawę w drugiej instancji w całości, zatem zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu powinien zwrócić w całości poniesione przez powoda koszty postępowania apelacyjnego w kwocie 2.700 zł, na które składa się wynagrodzenie pełnomocnika powoda, określone zgodnie ze stawkami z § 6 pkt 6 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.